

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 30P/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121206693
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Mária Košťálová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2121206693.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Máriou Košťálovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, dieťa rodičov: matka R. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX, právne zastúpená: JUDr. Michal Antal, PhD., advokát so sídlom Hlavná 13, Trnava, a otec V. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom 9. mája XXXX/XX, S., o zmenu výchovného prostredia, t a k t o

r o z h o d o l :

I. Súd schvaľuje dohodu rodičov nasledovného znenia.

Maloletý Y. D., nar. XX.XX.XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Styk otca s maloletým Y. sa neupravuje.

II. Otec je povinný s účinnosťou od 10.11.2021 platiť na výživu maloletého Y. výživné v sume 165,- eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

III. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 10.11.2021 do 31.05.2022 v sume 569,50 eur je otec povinný zaplatiť k rukám matky v mesačných splátkach vo výške 50,- eur spolu s bežným výživným, s tým, že nezaplatením ktorejkoľvek splátky riadne a včas sa stáva zročným celý dlh.

IV. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava, č.k. 14P/2/2021 zo dňa 08.04.2021 v časti úpravy osobnej starostlivosti o maloletého Y. a v časti bežného výživného na maloletého Y..

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 10.11.2021 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zmenil rozsudok tunajšieho súdu sp.zn. 14P/2/2021 tak, že súd zverí maloletého Y. do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazne na platenie výživného vo výške 200,- eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že rozsudkom zo dňa 08.04.2021 súd rozviedol manželstvo rodičov a schválil rodičovskú dohodu o úprave práv a povinností k maloletým deťom Y. a V. na čas po rozvode tak, že maloleté deti zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Syn rodičov V. nadobudol plnoletosť. Od posledného rozhodnutia došlo k podstatnej zmene pomerov. Matka býva spolu so synmi v jej rodinnom dome v K.. Ani jeden so synov už nemá záujem sa k otcovi vrátiť a pokračovať vo výkone striedavej starostlivosti oboch rodičov. Po rozvode pôvodne všetci žili v spoločnej domácnosti a skutočne zabezpečovali deťom striedavú starostlivosť. Od rozpadu manželstva sa matkin vzťah s otcom, ako i jeho vzťah s deťmi, neustále zhoršoval. Otec si v mesiaci február do ich vtedy ešte spoločného domu

nasťahoval svoju novú partnerku, čo vyvolávalo v domácnosti napätie, vysťahoval maloletého Y. z jeho detskej izby v prospech dcéry jeho aktuálnej partnerky. Viac krát sa stalo, že matka našla deti vymknuté na záhrade. Otec staršieho syna viac krát vyhodil z domu. Neskôr začal otec zamykať spoločné priestory v dome a deti nemali prístup do jedálne alebo do obývačky, kde bola televízia. Otec sa prestal zaujímať o školské povinnosti synov a taktiež o ich učenie. Keď mal mať maloletého Y. v starostlivosti, tak sa s ním odmietal učiť a syn si zhoršil prospech v škole. Matka od apríla 2021 prevádzkuje živnosť - maloobchod potravín v K., jej priemerný mesačný príjem je približne 1000 €. Otec v rozvodovom konaní uvádzal priemerný príjem približne 1000,- €. Podľa matke dostupných informácií je tento ale oveľa vyšší. V čase pred rozvodom mu pomáhala s účtovníctvom a vtedy bol jeho príjem okolo 5000,- € mesačne.

2. Matka k návrhu pripojila ako dôkazy rodný list maloletého a rodný list plnoletého syna V.a, výpis zo živnostenského registra, potvrdenie o návšteve školy. Na výzvu súdu matka predložila súdu prehľad mesačných výdavkov na maloletého (strava 150,- eur, stravné v škole 33,60 eur, mobil 10,- eur, poplatok ZUŠ 7,50 eur, oblečenie a obuv 50,- eur, školské pomôcky 15,- eur, drogéria a hygiena 30,- eur, vreckové 30,- eur, t.j. spolu 326,10 eur), prehľad mesačných výdavkov matky (strava 180,- eur, oblečenie 50,- eur, hygiena 30,- eur, doprava - benzín 100,- eur, telefón 35,- eur, životná poisťka 57,- eur, t.j. spolu 452,- eur) a prehľad mesačných výdavkov spoločnej domácnosti (elektrina 100,- eur, internet + TV 25,- eur, hypotéka 436,- eur, komunálny odpad 25,- eur, odpadové vody 45,- eur, t.j. spolu 631,- eur), mzdový list za rok 2021.

3. K návrhu matky sa vyjadril otec, ktorý uviedol, že koncom roka 2020 začal tráviť viac času so svojou priateľkou, mala rodinné problémy a vo februári 2021 sa musela presťahovať, nasťahovala sa k otcovi aj s dcérou, s čím matka maloletého nemala zo začiatku problém. Neskôr však začala žiarliť a odsťahovala sa, deti zostali s otcom. Otcova priateľka má dve deti v striedavej osobnej starostlivosti (ďalej len „SOS“), otec prerobil izby na vrchnom poschodí domu, aby mal každý vlastnú izbu, deti si rozumeli. Matka sa o deti moc nezaujímal. Starší syn začal vnímať otcovu priateľku s deťmi ako konkurenciu, po svadbe otca s jeho priateľkou mu začalo všetko vadiť, čo dával najavo svojim správaním. Odsťahoval sa k babke a prestal komunikovať s otcom. Maloletý Y. získal väčšiu izbu, chodievali na výlety, dobre si rozumel s deťmi otcovej manželky. Matke maloletého začalo vadiť, že Y. sa má dobre, začala maloletého manipulovať, nahovárať mu nepravdy. Čím viac bol Y. s matkou, tým horšie komunikoval s otcom. Stretnutia otca s maloletým matka účelovo rušila. Matka s partnerom pije, fajčí, pichali si do svalov steroidy. Otec je živnostník, od r. 2002 predával a realizoval zariadenia interiérov, nakoľko sa jeho zdravotný stav zhoršoval a v súčasnosti nevie túto prácu realizovať v takom rozsahu, otvoril dňa 29.02.2020 prevádzku pivárne a kaviarne v S.. Po 2 týždňoch prišla prvá vlna obmedzení kvôli Covidu, čo sa odráža na hospodárskych výsledkoch. Svoje záväzky platí otec z úspor a vďaka manželke. Pre otca je nereálne platiť výživné 200,- eur. Otec k vyjadreniu pripojil rozpis svojich mesačných výdavkov (poisťné Soc.poisť. 180,99 eur, poisťné Union 66,79 eur, úver PSS 493,79 eur, úrazová poisťka 72,- eur, elektrina 55,- eur, vodné a stočné 27,22 eur, plyn 65,- eur, RTVS 4,64 eur, internet 12,50 eur po prepočte na mesiac, daň z nehnuteľností 15,03 eur po prepočte, komunálny odpad 12,98 eur po prepočte, strava, hygiena a odevy 100,- eur, výživné na dospelého syna 150,- eur, t.j. spolu cca 1.256,- eur mesačne), daňové priznanie za rok 2020.

4. K vyjadreniu otca sa vyjadrila matka, ktorá uviedla, že stav, v ktorom obaja synovia stratili záujem o otca, zapríčinil on sám. Po rozpade vzťahu vyvolával konfliktné situácie, robil matke aj deťom naprieky, stále s matkou ako keby bojoval a snažil sa ju vo všetkom poraziť. Keď si matka dokončila dom (čo trvalo dlhšie, nakoľko otec matke zadržoval výplatu z BSM), deti sa nasťahovali k matke a už nemali záujem sa k otcovi vrátiť. Matka k vyjadreniu pripojila čestné vyhlásenie plnoletého syna rodičov V.a, v ktorom tento prehlásil, že vyjadrenia jeho otca v podaní zo dňa 16.12.2021 nie sú pravdivé. Zo spoločnej domácnosti sa odsťahovali z dôvodu otcovho správania voči nim. Vzťahy sa začali zhoršovať najmä po tom, čo si otec nasťahoval do domu novú priateľku. Jeho brat Y. znášal celú situáciu zle, dlhodobo prezentuje názor, že si nepraje bývať s otcom.

5. Na pojednávaní dňa 14.03.2022 matka uviedla, že maloletý je v jej osobnej starostlivosti od 30.10.2021. Vyjadril sa, že chce bývať len u matky a s otcom sa stretávať, kedy bude chcieť. Styk navrhuje ponechať neupravený. Podnikanie matky ešte nie je ziskové, stratu kryla z úspor. Prevádzka je otvorená od 24.09.2021, počíta s tým, že sa to upraví. V spoločnej domácnosti bývajú 3 osoby, ide o bytovú jednotku v rodinnom dvojdome. Výdavky doteraz hradila z vyrovnacieho podielu z BSM, dostala v 08/2021 sumu vo výške 49.000,- eur. Odkedy je maloletý v starostlivosti matky, otec posielal 80,- eur

mesačne. Nevie o tom, že by otec kupoval maloletému nejaké veci alebo mu dával peniaze, za posledné dva mesiace bol maloletý u otca asi 3x. Otec uviedol, že SOS bola pre syna zrejme obťažujúca, súhlasí, aby styk zostal neupravený. Matke posielala každý mesiac 80,- eur, okrem toho kupuje bežné oblečenie, od októbra 2021 mu 3x kúpil oblečenie za 30-40,- eur, niečo z toho si nechal u otca, väčšinu si zobral k matke. Dáva mu drobné peniaze, keď išiel na lyžiarsky, dal mu 50,- eur. Otec podniká v oblasti gastro, prevádzku - bar s letným grilom v S., má od 01.03.2020. Predtým robil interiéry, predajňu zrušil v roku 2020. Montáže robil aj po zatvorení predajne, išlo to do stratena, príležitostne to robí doteraz. V roku 2020 aj 2021 mal príjem z gastru cca 100.000,- eur, príjem z montáží cca 30.000,- eur. Nevedel uviesť, aké výdavky má na montáže. Vlastní rodinný dom v S., ide o rodičovský dom. Na živnosť má 2 autá, dodávku, cca 10 ročných a M. H., ktorá má cca 4 roky. Nemá zamestnancov, iba brigádnikov, montáže robí sám. Otváracie hodiny prevádzky sú cez víkend od 15tej do polnoci, cez týždeň do 22:00 hod. V lete varia, v zime sa podávajú iba nápoje. S plnoletým synom sa dohodol na výživnom 150,- eur mesačne. K výdavkom na maloletého Y. predložených matkou uviedol, že k výdavkom na stravu sa vyjadriť nevie, so stravným v škole súhlasí, náklady na mobil sú vysoké, stačil by mu 1,- eurový paušál, s poplatkom do ZUŠ súhlasí, náklady na oblečenie a obuv sa mu zdajú primerané do sumy 30,- eur mesačne, s nákladmi na školské pomôcky súhlasí, drogéria a hygiena sa mu zdajú vysoké, primerané sú podľa neho vo výške 10,- eur mesačne. Vreckové nepotrebuje vôbec, možno 5,- eur mesačne. Matka uviedla, že upravuje výšku výdavkov, a to na stravu, ktorej ceny išli hore, na 180,- eur, stravné v škole je aktuálne 35,- eur. Otec účelovo zatajuje svoje príjmy, nie je logicky uveriteľné, aby otec podnikal s čistým príjmom 1.000,- eur a znášal riziko, keď takú sumu je možné v súčasnosti zarobiť na niektorých nekvalifikovaných pozíciách. Matka na pojednávaní predložila súdu svoju účtovnú závierku k 31.12.2021.

6. Otec na výzvu súdu predložil peňažný denník za rok 2020 spolu s prehľadom pohybov jednotlivých položiek peňažného denníka, peňažný denník za rok 2021 spolu s prehľadom pohybov jednotlivých položiek peňažného denníka, účtovnú závierku k 31.12.2021 a daňové priznanie za rok 2021.

7. Na pojednávaní dňa 16.05.2022 rodičia uzatvorili rodičovskú dohodu tak, ako je uvedená vo výrokovej časti rozhodnutia. Rodičia sa nedohodli na výške výživného. Matka na pojednávaní uviedla, že z dokladov predložených otcom vyplýva, že predložené účtovné doklady nezodpovedajú realite. Z daňového priznania vyplýva, že otec mal mať za rok 2021 čistý mesačný príjem 700,- eur, podľa jeho slov však jeho priemerný mesačný príjem predstavuje 1.000,- eur. Nemožno dôjsť k iným záverom, ako tým, že otec nepriznáva všetky svoje príjmy, alebo umelo navyšuje svoje výdavky. Otec na výživu maloletého prispieva sumou 80,- eur mesačne a všetky ostatné náklady ponecháva na matke, ktorá poskytuje maloletému aj staršiemu synovi osobnú starostlivosť, takýto stav je neúnosný, nespravodlivý a v neprospech maloletého. Žiada, aby súd pri určení výživného vychádzal z ust. § 63 ods. 1 zákona o rodine alebo z potenciálneho príjmu otca a otcovi stanovil povinnosť platiť výživné vo výške 200,- eur. Súd dopytoval otca na jednotlivé položky peňažného denníka. Otec k uvedenému uviedol, že auto M. K. predal asi pred rokom cca za 11.075,- eur (kúpil ho za 18.000,- eur), tesne predtým kúpil auto M. H. na leasing za sumu cca 10.000,- eur, ide o jazdené vozidlo. Odmeny za montáže sú vyplácané na účet. Nepamätá si, kedy presne boli prevádzky zatvorené z dôvodu Covidu. V mesiacoch 01-03/2021 mal nulové príjmy, keď bola pandémia, nerobil nič, ani montáže. Všetky tržby z prevádzky sú v hotovosti cez pokladňu. Otec označil v peňažnom denníku príjmy za montáže (31.07.2021 - 1.186,- eur, 30.09.2021 - 4.000,- eur + 4.992,- eur + 372,85 eur, 30.11.2021 - 520,- eur, 31.12.2021 - 6.080,- eur). Manželka mu pomáha s nákladmi, ktoré uviedol v konaní. Manželka je dlhodobo PN od 10/2021, príjem má vo forme nemocenského 490,- eur mesačne, predtým mala príjem 700,- eur netto. Otec v roku 2021 nepracoval možno aj pol roka. Momentálne je otec tiež na dlhodobej PN, zatiaľ nemocenské nedostal, požiadal oň Sociálnu poisťovňu, počíta s tým, že to bude približne 10,- eur/deň. Mal úraz, má roztrhnutý sval na ruke, stalo sa to cca pred mesiacom. Z tohto dôvodu nemôže vykonávať montáže, prevádzka funguje, má tam brigádnikov. Na mobilný telefón má výdavky cca 30,- eur, dáva to do nákladov na podnikanie. Je to balík, ktorý je používaný na podnikanie aj na súkromné účely. Podľa potreby používa autá, ktoré sú na živnosť, aj na súkromné účely. Benzín si aj v takom prípade zahŕňa do nákladov na živnosť. Súkromne urobí asi 6 km denne. Počas pandémie mal otvorené okienko, ak zostalo nejaké pivo, predal ho známym. Snaží sa všetko blokovať, nevie o tom, že by dával niečo bez dokladu. Rozdiel v príjme 700,- eur podľa daňového priznania a 1.000,- eur podľa vyjadrení otca tento vysvetľoval tým, že v roku 2020 platil nájom a rekonštruoval, prenieslo sa to do daňového priznania za rok 2021, stratu z podnikania vykryl z úspor. Posledný mesiac boli tržby z prevádzky cca 8.000 - 9.000,- eur, náklady nemá spočítané, jeho príjem cca 1.000,- eur mesačne zostáva. Keďže momentálne funguje prevádzka na brigádnikoch, platí o jedného

brigádnika navyiac. Procesný opatrovník na pojednávaní navrhol schváliť rodičovskú dohodu a výživné ponechal na zvážení súdu.

8. Súd vykonal dokazovanie listinami doručenými do spisu, opísanými v odôvodnení vyššie a výsluchom rodičov.

9. Podľa § 24 ods. 1, 3 a 4 Zákona o rodine („ďalej len „ZR“) (1) V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. (3) Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. (4) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 ZR Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 26 ZR Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 36 ods. 1 ZR Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 ZR (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 a 2 ZR, (1) Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (2) U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že rodičmi v konaní uzatvorená rodičovská dohoda je v záujme maloletého, a preto ju výrokom I. schválil. Matka sa o maloletého fakticky stará od 30.10.2021, maloletý má záujem zostať v jej osobnej starostlivosti a otec s týmto súhlasí, zároveň z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by matka starostlivosť o maloletého nevykonáva riadne, je preto v záujme maloletého, aby bol zverený do osobnej starostlivosti matky. Vzťah otca a maloletého sa zhoršil od poslednej úpravy práv a povinností rodičov k maloletému a súd zmenu pomerov považuje za natoľko významnú, že tu je dôvod na zmenu úpravy práv a povinností rodičov. Súd pritom rešpektuje aj vôľu maloletého. V najlepšom záujme maloletého je aj dohoda rodičov o tom, že styk otca a maloletého zostane neupravený, keď obidvaja rodičia zhodne uviedli, že na tomto sa vedia dohodnúť.

11. Keďže sa rodičia nevedeli dohodnúť na výške vyživovacej povinnosti otca, súd výrokom II. rozhodol, že otec je povinný platiť výživné vo výške 165,- eur mesačne. Pri určení výšky výživného súd prihliadal na majetkové pomery oboch rodičov, ich možnosti a schopnosti, ako aj odôvodnené potreby maloletého.

12. Matka je živnostníčka od apríla 2021, prevádzkuje maloobchod potravin v K.. Priemerný mesačný príjem v návrhu uvádzala 1.000,- eur. Podľa mzdového listu bola do 31.08.2021 zamestnankyňou V.a Začka, pričom za obdobie od 01/2021 do 08/2021 dosiahla priemernú mesačnú čistú mzdu vo výške 1.130,75 eur. Od 27.04.2021 je matka držiteľkou živnostenského oprávnenia na maloobchod a veľkoobchod. Podľa účtovnej závierky za rok 2021 mala matka príjmy z predaja tovaru vo výške 6.108,- eur, výdavky vo výške 18.361,- eur, bola teda v strate vo výške 12.253,- eur. Matka uvádzala, že podnikanie zatiaľ nie je ziskové, ale počíta s tým, že sa to upraví.

13. Otec je živnostník, do roku 2020 predával a realizoval zariadenia interiérov, z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu zmenil predmet činnosti, zatvoril predajňu a otvoril prevádzku pivárne a kaviarne v S.. Popri podnikaní v gastronómii čiastočne vykonáva montáže. Svoj čistý mesačný príjem uvádzal vo výške 1.000,- eur mesačne. Nižší príjem odôvodňuje pandemickou situáciou a opatreniami súvisiacimi s Covidom, keď 2 týždne po otvorení gastro prevádzky prišla prvá vlna obmedzení. Súd pri zisťovaní príjmu otca postupoval v zmysle §63 ZR, keď otec je samostatne zárobkovo činná osoba a má príjmy z inej než závislej činnosti. Otec poskytol súdu ním vyžadovanú súčinnosť a na výzvu súdu predložil daňové priznania, účtovnú závierku a peňažné denníky. Podľa daňového priznania za rok 2020 mal otec príjmy vo výške 129.352,51 eur, výdavky 131.957,65 eur, dosiahol stratu vo výške 2.605,14 eur. Podľa daňového priznania za rok 2021 mal otec príjmy vo výške 114.675,25 eur a výdavky vo výške 106.131,38 eur, základ dane otca tak predstavoval 8.543,87 eur, daň zo základu dane 604,87 eur, daňový bonus na dieťa vo výške 654,78 eur, po odpočítaní daňového bonusu daň na úhradu 0,- eur, daňový bonus na poukázanie správcom dane 49,91 eur. Čistý príjem otca za rok 2021 tak predstavoval 8.593,69 eur (8543,78 + 49,91 eur), čo predstavuje približne 716,14 eur mesačne. Súd na pojednávaní dopytoval otca k jednotlivým položkám peňažného denníka pričom nezistil žiadne neprimerané príjmy resp. výdavky (v rámci možností súdu tieto položky preskúmať). Súd pri určovaní výšky výživného nepostupoval v zmysle § 63 ods. 1 ZR (fikcia príjmu), nakoľko nebola splnená podmienka na jeho aplikáciu, keď otec predložil súdu všetky ním vyžadované podklady na zistenie príjmu, v ktorých súd doplňujúcimi otázkami (ako aj otázkami právneho zástupcu matky) nezistil, že by nezodpovedali realite. Súd považuje za všeobecne známu skutočnosť, že podnikanie v oblasti gastronomie bolo v rokoch 2020-2022 značne poznačené pandémiou. Súd nepovažoval za dostatočný dôkaz nesprávneho účtovníctva skutočnosť, že z daňového priznania vyšiel otcovi čistý príjem vo výške cca 716,- eur a otec uvádzal čistý mesačný príjem cca 1.000,- eur, keď súd má za všeobecne známu skutočnosť, že s podnikaním je spojené značné kolísanie príjmov v závislosti od jednotlivých období, čo môže znamenať problém s určením priemerného príjmu (na rozdiel od zamestnancov, ktorí sú vyplácaní jednorazovo vo forme mesačnej mzdy, ktorá je ľahko určiteľná a preukázateľná), ktorá skutočnosť je ešte zvýraznená tým, že otec de facto začína podnikáť, s čím boli tiež spojené mimoriadne náklady, a ide o podnikanie v gastronómii, ktorá bola najviac zasiahnutá pandémiou, čo znamená tiež, že v niektorých mesiacoch otec mohol (a podľa peňažného denníka aj dosiahol) nulové príjmy, a v iných mesiacoch bol naopak príjem nadštandardný. Súd rovnako nevychádzal ani z potenciálneho príjmu otca, keď nemal za preukázané, že by sa otec dobrovoľne vzdal príjmu. Otec zmenil predmet činnosti pred pandémiou Covid-19, v ktorom čase nemohol predpokladať obmedzenia a ich trvanie a nemohol počítať s tým, že príjem z podnikania

bude z tohto dôvodu nižší. Zároveň súd nedospel k záveru, že v prípade, ak by sa otec zamestnal, dosiahol by vyšší príjem, ako ten, ktorý bol v konaní skutočne preukázaný. Súd preto vychádzal z preukázaného príjmu otca, a to jednak z peňažného príjmu, ktorý uvádzal v konaní vo výške 1.000,- eur mesačne, ku ktorému pripočítal nepeňažný príjem z podnikania, a to vo forme použitia služobného vozidla na súkromné účely (vyčísleného analogicky podľa § 5 ods. 3 zákona o dani z príjmov vo výške 1% z ceny vozidla mesačne, t.j. 100,- eur mesačne pri cene vozidla 10.000,- eur), benzínu, ktorý otec minie na súkromné účely (otec uvádzal 6 km denne na súkromné účely, t.j. 180 km mesačne, čo pri priemernej spotrebe 7l/100 km a priemernej cene benzínu 1,78 eur/l, predstavuje sumu 22,43 eur mesačne) a mobilného telefónu, pričom náklady na mobilný telefón na súkromné účely súd odhadol na 1/3 celkových nákladov na mobil, t.j. vo výške 10,- eur mesačne, keď ďalšie dokazovanie v tomto smere súd nepovažoval za hospodárne a v záujme maloletého. Nepeňažné príjmy otca z podnikania tak predstavujú sumu cca 132,43 eur mesačne. Súd tieto nepeňažné príjmy z podnikania zahrnul do príjmu otca, keď je zrejmé, že otec poberá z podnikania aj ďalšie pôžitky (auto, benzín, mobil), pričom ak by tieto náklady do podnikania nezahrnul, mal by jednak vyššie čisté príjmy z podnikania, a zároveň by mal vyššie súkromné náklady, ktoré by musel zo svojho príjmu z podnikania platiť, a ktoré vo svojom rozpise výdavkov neuvádza. Súd napriek tomu nezistil, že tieto výdavky je potrebné z výdavkov na podnikanie úplne vyhodiť, resp. na tieto výdavky vôbec neprihliadať, keď je možné (resp. pravdepodobné), že tieto výdavky, a to najmä výdavky na auto a mobil, by otec vynaložil bez ohľadu na to, či by ich používal aj na súkromné účely alebo nie. Súd tak pri výpočte výšky výživného vychádzal z príjmu otca 1.132,43 eur (1.000,- eur peňažný príjem uvádzaný otcom + 132,43 eur nepeňažný príjem).

14. Maloletý Y. sa nachádza vo faktickej osobnej starostlivosti matky, rodičia sa na pojednávaní dohodli na jeho zverení do osobnej starostlivosti matky. Súd považoval za odôvodnené výdavky maloletého, podľa skutočností všeobecne známych a známych súdu z jeho činnosti, nasledovné výdavky: strava 120,- eur (4 eur/deň), stravné v škole 35,- eur, mobilný telefón 5,- eur, poplatok ZUŠ 7,50 eur, oblečenie a obuv 40,- eur, školské pomôcky 10,- eur, drogeria a hygiena 15,- eur, vreckové 10,- eur, t.j. spolu 242,50 eur. K uvedenej sume súd pripočítal alikvótnu časť nákladov na bývanie rozpočítanú na 3 osoby (elektrina 100,- eur, internet + TV 25,- eur, odpad 25,- eur, odpadové vody 45,- eur, t.j. spolu 195,- eur mesačne, alikvótna časť predstavuje $195 : 3$), t.j. 65,- eur mesačne. Celkové výdavky na maloletého tak predstavujú 307,50 eur mesačne. Súd v tejto súvislosti uvádza, že odôvodnenosť výdavkov posudzoval aj s prihliadnutím na možnosti, schopnosti a životnú úroveň rodičov, vyplývajúcu o.i. z ich výdavkov. V prípade, ak by možnosti rodičov umožňovali životný štandard, v ktorom by náklady napr. na stravu a oblečenie boli vyššie, súd by považoval za odôvodnené výdavky vo vyššej výške. Také skutočnosti však súd v konaní nezistil.

15. Súd určil výšku výživného najmä s prihliadnutím na možnosti a schopnosti otca ako osoby povinnej na výživné a odôvodnené výdavky maloletého. Podľa judikatúrneho pravidla by výživné rodiča, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti, malo predstavovať cca 20-30% z príjmu povinného rodiča, v závislosti od počtu a veku detí. Otec má 2 deti, z toho jedno plnoleté dieťa, ktorému platí výživné vo výške 150,- eur mesačne. Vzhľadom na to, že jedno z detí otca je plnoleté a maloletý Y. má v čase rozhodovania 13 rokov, súd má za primerané určenie výživného cca na úrovni 27-28% z príjmu otca. Súd preto otca zaviazal na platenie výživného vo výške 165,- eur mesačne, keď po pripočítaní výživného na plnoletého syna V.a vo výške 150,- eur, celková vyživovacia povinnosť otca k obojom deťom predstavuje cca 27,82% z príjmu otca, čo zodpovedá vyššie uvedenému judikatúrnemu pravidlu.

16. Zároveň by podľa ustálenej judikatúry mal povinný rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, znášať výdavky na dieťa vo vyššej miere ako rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, a to až do výšky 2/3-tín. Z uvedeného vyplýva, že výživné otca pokrýva cca 53,66% odôvodnených výdavkov na maloletého Y.. Hoci výdavky na maloletého by odôvodňovali určenie výživného vo vyššej výške, súd dospel k záveru, že platenie vyššieho výživného nie je v aktuálnych možnostiach a schopnostiach otca. V prípade, ak dôjde k zmene pomerov na strane otca (napr. otec bude dosahovať vyššie príjmy z podnikania, ak nedôjde k opakovaným reštrikciám z dôvodu pandemickej situácie), táto zmena pomerov môže byť dôvodom na zvýšenie výživného.

17. V dôsledku určenia výživného späť od podania návrhu súd zároveň rozhodol o zročnom výživnom. Otec od podania návrhu platil výživné vo výške 80,- eur mesačne. Súd nemal preukázané plnenie vyživovacej povinnosti vo vyššej miere napr. formou nákupu oblečenia, nakoľko táto skutočnosť bola medzi rodičmi sporná a otec svoje tvrdenia nijako nepreukázal. Z dôvodu určenia výživného od podania

návrhu vo výške 165,- eur mesačne, nedoplatok otca na zročnom výživnom predstavuje 85,- eur mesačne, čo za mesiac január (aliquótno na počet dní od podania návrhu do 31.01., t.j. 21 dní) predstavuje sumu 59,50 eur a za mesiace 12/21 až 05/2022 predstavuje sumu 510,- eur (6x 85,- eur). Zročné výživné tak predstavuje sumu 569,50 eur. Uvedenú sumu súd povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 50,- eur mesačne tak, aby bol celý dlh zaplatený do 1 roka, a to z dôvodu, aby zaviazaním otca, ktorý je momentálne práceneschopný, na zaplataenie zročného výživného v jednej sume neohrozil platenie bežného výživného na maloleté dieťa.

18. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ustanovenia § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.